

Лауреати «Смолоскипа»

Ігор Астапенко
ШАМΠΑНСЬКЕ – ПИВО – ШАМПАНСЬКЕ

Збірка поезій

Київ
«Смолоскип»
2018

УДК 821.161.2'06-1

А91

«Шампанське – пиво – шампанське» Ігоря Астапенка – справжня лірична колекція з багатим набором експонатів. Тут ви зможете побачити красиву любов у різних її вимірах, страх неосягнення світу з одвічним пошуком істини, невимовну радість і легкий присмуток, холодну приреченість і відтінь надії, ностальгію і залюблений погляд у майбутнє. А ще автор запросить вас посидіти з ним за одною партою, порибалити сонце на узбережжі Адріатичного моря, прогулятися Відрадним одного з вечорів, зрештою, випити хорошого пива й шампанського.

ISBN 978-966-1676-31-1 (Серія)

ISBN 978-617-7173-94-5 (ТОВ «Смолоскип»)

ISBN 978-617-7321-18-6 (МБФ «Смолоскип»)

© Ігор Астапенко, 2018

© «Смолоскип», 2018

У ПОШУКАХ ГАРМОНІЇ

Непросто ввійти у світ молодого поета, який суб'єктивно віддалений від тебе в часопросторі, віддалений географічно, фізично, як завгодно. Космос поезії Ігоря Астапенка справді багатовимірний, невичерпний. Це ціла галактика, у якій можна заблукати, повернутися до улюблених зірок, вийти з цієї поетичної безмежності осіяним і просвітленим.

Ігор Астапенко ще достатньо молодий, щоб козиряти біографічними чи життєвими здобутками. Та й історична Волинська губернія чи теперішня частина Житомирщини, де минули дитинство і юність Ігоря, нагадують мені скоріше Оноре де Бальзака з Евеліною Ганською, а його рідне місто Бердичів із недалекою Верхівнею також повертають до цієї незвичайної події в історії світової літератури та участь у ній України як геополітичного простору.

Вже сама літературна аура рідних околиць Ігоря Астапенка могла б спричинитися до виникнення мистецького явища. Ігор Астапенко сміливо, як на

мене, починає діяти у своїй неповторній поетичній багатозаровості й багатовекторності. Він із неабияким апломбом заявляє, що напише книжку «з великим лілейним серцем». Ця кучерява метафора Ігоря Астапенка інтригує й насторожує: чому та книжка мусить мати «велике лілейне серце?». Адже самі предмети достатньо крихкі. Лілея, у якій живуть фантастичні ельфи, прийшла з казки Лесі Українки чи з якогось бердичівського квітника? Серце, серцевина, осердя, цей животворний, трепетний і пульсуючий орган! Людське серце поета, а не золотисті тичинки білої пахучої лілеї, благовісної квітки Одігітрії чи Оранти?!

Вірші Ігоря Астапенка формально протікають руслом модерної сучасної української поезії. Головно – це верлібристика, але аж ніяк не еквілібристика. Не думаю, що це сакраментальна підтримка тези Андрія Малишка «сонети куці ні к чому...». Просто у верлібровій формі Ігор відчувається розкутіше, та й верлібр назагал давно популярний у європейській поезії. Біда, коли у вільному вірші накочується ціла хвиля прозаїзмів. Ігор Астапенко майстерно відточує поетичний образ, і при найбрутальнішому намаган-

ні перетворити верлібр на есей з цього нічого не вийде, бо в поетичній тканині Ігоря все означено і все стоїть на своєму місці. Навіть тоді, коли йдеться про буденні речі: вчительку української мови і літератури, старого поета.

У вірші «Діти» йде довжелезний перелік імен літераторів, де з кожним прізвиськом асоціюється якийсь харизматичний поетичний образ. Зі Стусом, Лоркою, Сервантесом, Чубаєм... І якесь дивне поєднання звука «і» в словах «чоловік» і «жінка»...

Окремий розділ книжки складають так звані «мандрівницькі поезії». Далека приядранська Албанія віддає не лише запахами тамариксу й розмарину, в'яленою рибою зі Шкодерського озера, але й тими невимовними голосами й глосаріями втаємненої ще й досі від нас Тирани, про яку раніше зналося хіба що з однойменної радіостанції. Національний герой Албанії Скандербег, солоне море, грошова одиниця «лек» – це лише поодинокі реалії, що перетинаються у верлібрах Ігоря Астапенка. «Оголена албанська жінка», «жінка з форелевою душею» (вже було десь «лілейне серце» – П.М.), тиранські кнайпи

з червоним вином видають наскрізь залюбленого в балканістику хлопчика.

Книжка Ігоря Астапенка має явну алконазву «Шампанське – пиво – шампанське». Поза тими традиційними напоями приховано дещо глибинніше й суттєве. Марка шампанського «Київ» і марка албанського пива «Тирана», у плинах якого Ігор Астапенко, як «черв'як у дзвоні груші», відчуває асоціації з батьківщиною, з поетами-сучасниками Вано Крюгером і Михайлом Жаржайлом. Зрештою, з передчасно вмерлим Аттилою Могильним, де Ігор описує житловий масив Відрадний. Чоколівка, Відрадний – це ті локації, де споживав шаман не тільки сам Аттила, а й наймолодші генерації поетів. У поезіях Ігоря Астапенка спогадана «Київська школа поезії», учасники якої всі повально верлібрували. Але чомусь «рима римується» з жіночою рукою. Я б не порівнював із «а рима дверима гуп» Назара Гончара. Бо в самій книжці Ігоря Астапенка головно вірші без рим і сило-лабо-тоніки.

Хочеться вірити, що нові поезії Ігоря Астапенка придуть читачеві до смаку, як персиковий сік, про

котрий він пише. А вдумливий той читач відчує ту «велику гармонію», над якою роздумував «весни розспіваної князь» Богдан-Ігор Антонич.

Вірші Ігоря Астапенка – тверда запорука цілісності й гармонії...

Петро Мідянка